

สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่

The Readiness of Administration Competency-based Curriculum in School under
Secondary Educational Service Area Office 37 Phrae Province

เพชร คงประพันธ์¹ จิตติมา วรณศรี²

E-mail: workdoc001@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมและเปรียบเทียบสภาพความพร้อมในการบริหาร หลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 128 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไค-สแควร์ (Chi - Square Test : χ^2)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร และด้านการประเมินหลักสูตร ส่วนด้านที่มีความพร้อมต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร

2. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตร หลักสูตรฐานสมรรถนะ

Abstract

The purpose of this research is to study the readiness and comparison of administration competency-based curriculum in school under secondary educational service area office 37 Phrae province classified by work experiences and positions. The sampling candidates used in this research were school directors and heads of the departments (totally 128 people) chosen by the purposive selection method. The 5-level type questionnaires were used as a tool for data collection. The data were analyzed using statistical frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi-Square Test

The results showed that:

1. The readiness of competency-based curriculum administration in school under secondary educational service area office 37 Phrae province was high. Considered by each aspect, it was found that the best aspect was the supervision and evaluation of the curriculum.

2. The results of the hypotheses factors testing of the readiness of competency-based curriculum administration in school under secondary educational service area office 37 Phrae province at the statistical significance level of .05 classified by work experiences and positions, it was not related with the readiness of competency-based curriculum administration in school.

Keywords: curriculum administration, competency-based curriculum

¹ นิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ความเป็นมาของปัญหา

การบริหารหลักสูตรเป็นงานหลักสำคัญของสถานศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือ และเป็นกรอบแนวทางเพื่อนำไปจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ มุ่งที่จะปฏิรูปการศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปฏิรูปหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จึงมีความจำเป็น และมีความสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เกิดสมรรถนะสำคัญต่อการใช้ชีวิต หลักสูตรจึงเป็นตัวบ่งบอกความเจริญของประเทศ กล่าวคือ ประเทศใดมีหลักสูตรที่มีความเหมาะสม ทันสมัยและมีประสิทธิภาพย่อมนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศนั้นๆ (ชวลิต ชูก่าแพง, 2559 น.13)

การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผ่านมามีพบว่าคุณภาพของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดความสามารถเชิงสมรรถนะ ไม่สามารถนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่มีไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ มีขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำซึ่งไม่ได้มาตรฐานสากล ด้านการวัดและประเมินผล มีการใช้เครื่องมือและมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ จึงเกิดความไม่เป็นธรรมกับโรงเรียนที่มีบริบทและปัจจัยสนับสนุนที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนา กระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนินการปรับหลักสูตรการศึกษาให้มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันและแนวโน้มของอนาคต มีความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ในรูปแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562 น. 471)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 เป็นหน่วยปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น โดยกำกับ ดูแล ส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานเชิงนโยบายเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานของหลักสูตร แต่เนื่องด้วยนโยบายด้านการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยหลักสูตรฐานสมรรถนะของกระทรวงศึกษาธิการเป็นนโยบายใหม่ที่มีความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา และการปรับเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ซึ่งยังไม่มีการประกาศเป็นคู่มือ หรือแนวนโยบายที่มีความชัดเจน อีกทั้งยังไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งจะเอื้อให้สถานศึกษามีศักยภาพ สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการและบริบทของตนเองได้โดยยึดสมรรถนะกลางเป็นเกณฑ์เทียบเคียง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37, 2562 น.4)

เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงจะศึกษาสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่
2. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำนวน 979 คน จาก สถานศึกษาจำนวนทั้งหมด 16 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำนวน 144 คน โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน และครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 128 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ ดังนี้

1) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน 8 ข้อ
2) ด้านการจัดทำหลักสูตร	จำนวน 8 ข้อ
3) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	จำนวน 11 ข้อ
4) ด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร	จำนวน 10 ข้อ
5) ด้านการประเมินหลักสูตร	จำนวน 5 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

3.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำข้อมูลมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 เขียนนิยามศัพท์เฉพาะให้สอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถาม

3.6 นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item-Objective Congruence Index: IOC) และเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 40 คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha - Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987

3.8 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งวิธีการดังนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 รวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประเภทการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา โดยใช้สถิติไค - สแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 และมีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 72.20 มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และมีตำแหน่งครู จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 88.90

2. ผลการวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ในภาพรวม

ด้านที่	รายการ	(n=144)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	4.12	0.56	มาก	3
2	ด้านการจัดทำหลักสูตร	4.10	0.57	มาก	4
3	ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	4.13	0.56	มาก	2
4	ด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร	4.14	0.59	มาก	1
5	ด้านการประเมินหลักสูตร	4.14	0.60	มาก	1
	รวม	4.13	0.54	มาก	-

จากตาราง 2 พบว่าสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร และด้านการประเมินหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาได้แก่ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$)

3. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานตามลำดับดังต่อไปนี้

H_0 : ประสิทธิภาพการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

H_a : ประสิทธิภาพการทำงานมีความสัมพันธ์กับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน ในภาพรวม

ที่	รายการ	(n=144)			รวม
		ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	11 ปีขึ้นไป	
1	มีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา	15	23	101	139
2	ไม่มีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา	2	0	3	5
รวม		17	23	104	144

$$\chi^2 = 141.803 \quad \text{sig} = 0.052$$

จากตาราง 3 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน ในภาพรวมโดยใช้สถิติ Chi – Square พบว่า ค่า Sig. = 0.052 ซึ่งมากกว่า 0.050 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_a) ซึ่งหมายความว่า ประสิทธิภาพการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

3.2 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานตามลำดับดังต่อไปนี้

H_0 : ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

H_a : ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ในภาพรวม

ที่	รายการ	(n=144)		รวม
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครู	
1	มีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา	16	123	139
2	ไม่มีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา	0	5	5
รวม		16	128	144

$$\chi^2 = 55.406 \quad \text{sig} = 0.572$$

จากตาราง 4 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ในภาพรวม โดยใช้สถิติ Chi – Square พบว่า ค่า Sig. = 0.572 ซึ่งมากกว่า 0.050 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_a) ซึ่งหมายความว่า ประสิทธิภาพการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพความพร้อมในการดำเนินการ และให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดสมรรถนะสำคัญที่สามารถใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบัติ คชสิทธิ์ (2561) เรื่อง การวิจัยการนำกรอบสมรรถนะหลักทดลองใช้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาเครือข่าย ร่วมทดลอง ที่กล่าวว่ากรอบสมรรถนะหลักของหลักสูตรฐานสมรรถนะมีความยืดหยุ่น ในการนำมาปรับใช้ในสถานศึกษา มีความ สอดคล้องกับสภาพโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และเอื้อต่อการส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนตามนโยบายและจุดเน้นของโรงเรียนที่สุด ใน การทดลองนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้ในโรงเรียนเครือข่ายทดลองซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งสังกัดหน่วยงาน สภาพพื้นที่ ความ พร้อมของปัจจัยทางการศึกษา แต่ผลการนำไปใช้กลับพบว่าไม่มีอุปสรรคด้านความเหลื่อมล้ำของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต่าง มีความพร้อมในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาปรับใช้ในสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จึงต้องมีการเตรียมพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะซึ่งเป็นนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ และมีการเตรียมปัจจัยต่างๆ ให้พร้อมก่อนจะมีการประกาศใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

2. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาต้องอาศัยการ ดำเนินการร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะบุคลากรผู้นั้นจะมีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันเพียงใดย่อม ต้องทำ ความเข้าใจ และพร้อมรับการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะซึ่งเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมาปรับใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของชนิษฐา วรชาติ (2558) เรื่องการบริหารจัดการคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าการเปรียบเทียบการบริหารจัดการคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะและรูปแบบโรงเรียนตามนโยบายที่ต่างกันมีระดับการบริหารจัดการคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่าง กัน

3. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะซึ่งเป็นเรื่องใหม่มาใช้ในสถานศึกษาซึ่งไม่ว่าผู้บริหารหรือครูในสถานศึกษา ย่อมต้องมีการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยและพัฒนา รูปแบบ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่กล่าวว่ากรอบสมรรถนะหลัก และหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ควรมีการประชุมวางแผน และ เตรียมความพร้อมร่วมกันทั้งผู้บริหาร และครู รวมทั้งการจัดกิจกรรม PLC ร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน บูรณาการการนำ หลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติกับนโยบายของสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร และด้านการประเมินหลักสูตร อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับ มาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

2. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง หน้าที่ในสถานศึกษา พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าสภาพความพร้อมในการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จังหวัดแพร่ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายทอดความรู้ และประสานหน่วยงานต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อม และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ รวมถึงการจัดทำคู่มือหลักสูตรฐานสมรรถนะ การวัดผลประเมินผล กลยุทธ์ในการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำให้แก่ครู ในการเริ่มต้นขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ในสถานศึกษา

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ควรใช้การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตามบริบทของชุมชนและสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำหลักสูตร คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรควรนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมากำหนดเนื้อหาที่เรียนรู้ โดยมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นระบบ จัดหลักสูตรและเวลาเรียนให้เหมาะสม มีลำดับ ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร มีการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญร่วมตรวจสอบองค์ประกอบต่างๆ นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานการจัดทำหลักสูตรต่อหน่วยงานต้นสังกัด
3. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการประเมินหลักสูตรทุกภาคเรียน และแก้ไขปรับปรุงเพื่อการพัฒนาหลักสูตร
4. ด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร ควรมีการสร้างเครื่องมือกำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาที่เหมาะสม โดยกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และนำผลการนิเทศมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา
5. ด้านการประเมินหลักสูตร สถานศึกษาควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และตัวบ่งชี้ และนำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2562). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ชนิษฐา วรฮาด. (2558). *การบริหารจัดการคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). *รายงานพันธกิจด้านการปฏิรูปการศึกษาผ่านหลักสูตรและการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ*. <www.thaiedreform.org/wpcontent/uploads/2019/08/Core_competency_11.pdf> (สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2563).
- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการ: Curriculum Research and Development Concept and Process*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ คชสิทธิ์. (2561). *การวิจัยการนำกรอบสมรรถนะหลักทดลองใช้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาเครือข่ายร่วมทดลอง*. ปทุมธานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษา หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37. (2562). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ปี พ.ศ. 2563 - 2565. <https://drive.google.com/file/d/1c8Yy-_I7ke13DY36Ob9XaNbjdLHZTvL/view>. (สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน 2563).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานผลการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะผู้เรียนสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่ .